2013. szeptember 23., hétfő • LXXI. évfolyam • 222. szám, 16 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Elpuskázott lehetőség marad a Hoffmann-féle egész napos iskola

- A tehetősebb szülők valamilyen ürüggyel elviszik délután a gyereket.
- Nincs elég terem a kötelező tornaórák megtartásához. **Az ügy →4**

SZABÓ MÁTÉ OMBUDSMAN: MINDVÉGIG, UGYANÚGY

Interjú →10

Németország A liberálisok kiestek a Bundestagból

Merkel nagy győzelme

Öröm FOTÓ: REVICZKY ZSOLT

Inotai Edit
BERLIN

Történelmi győzelmet aratott tegnap a német parlamenti választáson *Angela Merkel* és a keresztény pártok, a CDU/CSU. Lapzártánkkor néhány mandátum hiányzott csak az abszolút többséghez, és a 42 százalékos eredménnyel akár szűk, de kormányképes többséghez juthatnak a Bundestagban. A második világháború óta egyetlenegyszer sikerült német pártnak abszolút többséget szereznie: 1957-ben *Konrad Adenauernak* és a CDU-nak. Az egyedüli kormányzást azonban nehezíti a Bundesrat, a felsőházban ugyanis egyértelmű ellenzéki többség van, amely blokkolhatja a legfontosabb törvényeket.

A többi német párt számára keserű volt a tegnap este. Különösen a koalíciós partner FDP számára, amely nem érte el az ötszázalékos küszöböt, és kiesett a parlamentből. A szavazók keményen megbüntették a „lobbipártnak" tartott liberálisokat, akik a négy évvel ezelőtti 14 százalékos szenzációs eredményből csaknem tíz százalékot elveszítettek. Ezzel azonban a CDU/CSU hagyományos koalíciós partnere nélkül maradt. Az FDP vezetői elismerték a felelősségüket, és radikális megújulást ígértek.

Nem büszkélkedhetett a 25,5 százalékos eredményével az ellenzéki szociáldemokrata párt (SPD) sem, amelynek kancellárjelöltje, *Peer Steinbrück* elismerte, három százalékkal ugyan jobb eredményt értek el, mint négy éve, de a céljaikhoz nem kerültek közelebb. Elemzők máris arról beszélnek, ha létrejönne is egy nagykoalíció a CDU/CSU és az SPD között, a szocdemeknek nagyon nehéz lenne érvényesíteniük a követeléseiket egy ennyire erős CDU mellett. A szövetséggel inkább vesztenének, mint nyernének.

Vesztettek támogatásukból a kisebb pártok is: a korábban új néppártnak nevezett Zöldek a hét elején kirobbant pedofíliabotrány után csupán 8,4 százalékra voltak jók, s még az exkommunista Baloldal is megelőzte őket (8,5). *Gregor Gysi,* a Baloldal egyik vezetője korábban két számjegyű támogatásban reménykedett, de nem okozott gondot neki, hogy győzelemként adja el az eredményt: ki gondolta volna 1990-ben, hogy az exkommunisták a harmadik legnagyobb erő lehetnek a német parlamentben? – tette fel a költői kérdést.

A legnagyobb bizonytalanságot a csupán tavasszal alakult eurokritikus párt, az AfD okozta: lapzártakor 4,8 százalékon álltak, ám ha mégis bejutnak a Bundestagba, ezzel történelmet írnának, másrészt megfosztanák a CDU/CSU-t az abszolút többségtől. Ebben az esetben mindenképpen koalíciós partner után kell néznie Angela Merkelnek.

Ez pedig nem tűnik egyszerűnek. Peer Steinbrück, aki korábban már jelezte, hogy nem vesz részt egy nagykoalícióban, az *ARD* tegnap esti műsorában azt mondta: azt tanácsolja a pártjának, hogy ne lépjenek koalícióra a CDU-val, legyenek inkább erős ellenzéki párt. Erre utalt *Klaus Wowereit* berlini főpolgármester is, aki úgy fogalmazott: rossz tapasztalataik vannak a nagykoalícióval. Merkel pártja amúgy is „halálos ölelésnek" bizonyult az FDP számára is, ez óva inti a többieket.

A CDU választási központjában óriási ovációval fogadta a CDU győzelmét. Angela Merkel alig jutott szóhoz: ütemes „Angie" kiáltásokkal és vastapssal fogadta a közönség. A kancellár szemmel láthatóan meg volt hatva, és első szavaival azt bizonygatta: felelősen és körültekintően használják majd a társadalomtól kapott széles körű felhatalmazást. Merkel a munkatársai mellett köszönetet mondott a férjének is, aki – szokásától eltérően – szintén meghatódva álldogált a színpad mellett.

A kancellár nem volt hajlandó semmilyen koalíciós spekulációkba belemenni. Annyit megelőlegezett, stabil többséggel szeretne kormányozni: ebben benne van a nagykoalíció, de esetleg egy CDU–Zöld-szövetség lehetősége. Az elemzések szerint egyébként a CDU különösen a nők körében és a déli tartományokban elért jó eredményének köszönheti a győzelmét.

ÖTÖDIK HASÁB

Magány

Néha a győztes is lehet magányos. Angela Merkel példátlan győzelmet aratott tegnap Németországban, mert nem konfrontálódott, békés közéletet teremtett, nem élezte ki a vitákat. Inkább elkerülte azokat. A német társadalom pedig épp ezt várta tőle. Miért ugráljanak, ha a társadalom többségének jól megy, a gazdaság növekszik, az embereknek van munkahelyük, az ország élhető? A szavazás tanúsága szerint a társadalom fele Merkelben látja annak a garanciáját, hogy ez így is marad a belátható jövőben. A kényelmes mindennapok közepette a jövő nagy kérdései nem érdeklik az embereket.

Angela Merkel most akkora győzelmet aratott, hogy azzal magának is fejtörést okoz. Az abszolút többség reális esély, ám nem biztos, hogy érdekében áll a CDU-nak. Küzdelmes az egyedüllét a csúcson, pláne egy-két mandátumos többséggel. A német közélet ráadásul szereti a konszenzust, a párbeszédet, sok szempontból egyszerűbb koalícióban kormányozni. Ha van rá jelentkező – ebből a helyzetből ugyanis az ellenzéki pártok nehezen jönnének ki jól. Általános a vélekedés, hogy a CDU „bedarálta" az FDP-t, és tönkretette az SPD-t is, és valójában még a Zöldekkel is „elbánt", amikor Fukusima után átvette az atomenergia-ellenes politikát. Merkel eddig minden szövetségből jól jött ki, a partnerek pedig rosszul. Most egyenesen olyan lesz, mint a kobra ölelése: nehéz lesz megúszni élve.

Fel van adva a lecke Európának is: akik az európai politika megváltozásában reménykedtek, most azzal szembesülnek, hogy a németek kiálltak a megszorítást szorgalmazó „Mutti" mellett. Merkel – az erős felhatalmazással a háta mögött – Európa minden eddiginél befolyásosabb vezetője lehet. *(A szerk.)*

Vélemény

Hiány

Friss Róbert szerint nem csak áruból lesz hiány, ha az állam(hatalom) mindenre rátelepszik. **→9**

Sunyi játék

Révész Sándor arról ír, mi célt szolgál valójában az új büntetési kódex. **→9**

Mégsem sikerült megnyitni az összes uniós pénzcsapot

Két programnál továbbra sem fizeti az EU az elnyert pénzeket, a probléma ezúttal a pályázati elbírálások rendszerével lehet. Lázár János megint utazhat Brüsszelbe. **→8**

Mit tartalmaz a romák elleni gyilkosságsorozat titkos jelentése?

Az NBH eljárását feltárni hivatott háromtagú parlamenti munkacsoport nem csak egy jelentést készített. A nyilvános dokumentum mellett van egy másik is. **→5**

TERRORTÁMADÁS KENYÁBAN

Lapzártánkig 68 halálos áldozata volt az al-Kaida szomáliai ága, az al-Sabab kenyai merényletének. A terroristák Nairobi bevásárlóközpontjára törtek rá szombat délután, azonnal mészárlásba kezdve. Túszokat ejtettek, és bevették magukat az üzletházba. **→7**

FOTÓ: REUTERS – GORAN TOMASEVIC

9 770237 377015 13222